

Miljödepartementet

Enheten för Kretslopp och kemikalier

Rådets möte (miljö) den 20 december 2010

Dagordningspunkt 5

Rubrik: Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter (WEEE) (omarbetning)- Rapport från ordförandeskapet om förhandlingen.

Dokument: 17217/10, ENV 824, MI 510, CODEC 1413

Tidigare dokument: Fakta-PM Miljödepartementet 2008/09:FPM97

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 16 oktober 2009

Bakgrund

Förslaget innebär en omarbetning av det befintliga direktivet 2002/96/EG (WEEE-direktivet) om förebyggande och behandling av avfall från elektriska och elektroniska produkter trädde i kraft den 13 augusti 2005. Bakgrunden till tillkomsten av WEEE-direktivet är att elektriska och elektroniska produkter kan innehålla miljöfarliga ämnen såsom exempelvis kvicksilver, bly, kadmium och bromerade flamskyddsmedel.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 192 i EUF-fördraget, (tidigare artikel 175 i EG-fördraget).
Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet efter ordinarie lagstiftningsförfarande med Europaparlamentet enligt artikel 294 EUF-fördraget (tidigare artikel 251 i EG fördraget).

Svensk ståndpunkt

Vid miljøråds mötet den 20 december kommer ordförandeskapet att redovisa hur förhandlingarna har gått under hösten.

Ur svensk synvinkel välkomnas omarbetning av WEEE-direktivet.

Regeringen är generellt positiv till ett högt miljöskydd utan onödiga merkostnader för konsumenter, företag och myndigheter. Regeringen anser dessutom att det är viktigt att om möjligt minska den mängd avfall som uppstår; minska miljöbelastningen från produktion och avfallshantering samt minska den administrativa belastningen på såväl företag som myndigheter. Administrativa insatser ska vägas mot nyttan för miljöarbetet.

Regeringen välkomnar omarbetning av WEEE-direktivet. Regeringen är generellt positiv till att bibehålla ett högt miljöskydd utan onödiga merkostnader för konsumenter, företag och myndigheter. Regeringen stöder incitament för att öka insamlingen av elprodukter. Regeringen är vidare positiv till en ökad återvinning och återanvändningen av elprodukter, i linje med EU:s avfallshierarki. Emellertid bör man vara uppmärksam på problem som är förknippade med återanvändning, särskilt illegal export och energiförbrukning. Det är också viktigt att det finns möjlighet att utöva en effektiv tillsyn och kontroll över de producenter som sätter EEE produkter på marknaden.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har ännu ingen ståndpunkt i frågan utan väntas ta ställning i februari 2011. Röstning har skett i miljöutskottet ENVI i juli 2010. ENVI förespråkar att alla EEE som inte är specifikt undantagna ska omfattas. De vill att en producent ska definieras på EU nivå dvs. ändringar av registrering och rapportering, ha tydliga krav på mer återanvändning samt höga insamlingsmål baserade på uppkommen mängd elavfall.

Förslaget

Kommissionen har identifierat en rad problem med direktiven och föreslår nu att de ska revideras. De viktigaste delarna av förslagen är:

- Flytta produktlistan från WEEE till RoHS pga rättslig grund.
- Ändringar av registrering och rapportering.
- Nytt insamlingsmål; 65% av produkter satta på marknaden (från 4 kg/pers och år).
- Utökat producentansvar.
- Miniminivå på tillsyn.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

WEEE-direktivet är genomfört i svensk lagstiftning i miljöbalken (1998:808), förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter, Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) om yrkesmässig förbehandling och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2008:14) om lämnande av uppgifter, som ersätter NFS 2006:10 samt Naturvårdsverkets Allmänna råd (AR 2007:6) om finansiella garantier. WEEE-direktivets omarbetning kommer innebära att ändringar behöver föras in i svenskt regelverk, men exakt vilka paragrafer som påverkas är ännu oklart men kommer klargöras senare i förhandlingarna.

Ekonomiska konsekvenser

Ett system för registrering och rapportering finns redan upprättat på nationell nivå. Omarbetningen kan komma att påverka detta system, men eftersom syftet med förslaget är att förenkla bör detta inte ha negativa budgetära konsekvenser för de berörda myndigheterna. Sammantaget bedöms inte omarbetningen av direktivet leda till betydande konsekvenser för statsbudgeten. Utgångspunkten är att eventuella budgetära konsekvenser på nationell nivå samt öknings av den svenska EU-avgiften ska finansieras genom omprioriteringar inom befintliga anslagsramar.

Omarbetningen förväntas inte heller ge några betydande konsekvenser för tillverkare och importörer då ett av syfte är regelförenkling.

Övrigt

Rådets behandling av förslaget påbörjades under 2009 under tjeckiskt, svensk ordförandeskap och fortsatt under 2010 genom ledning av spanskt och belgiskt ordförandeskap. Ungern fortsätter behandlingen under 2011. Den första behandlingen i Europaparlamentet och en politisk överenskommelse i rådet bör kunna nås under 2011. Senast 2013 bör en slutlig överenskommelse kunna nås. Utgående från denna tidpunkt skulle direktivet kunna vara infört i medlemsstaternas lagstiftning år 2015.